

BLACK-OUT

Dalilla Hermans

Black-out

Horizon

2019

STEVEN

'BREAKING: Maya Hendrickx dood aangetroffen, vermoedelijk vermoord.

DINSDAG 19 FEBRUARI – ANTWERPEN

22u09 - Steven Peeters

Vanavond werd het lichaam gevonden van auteur, columnist en activiste Maya Hendrickx, schijnbaar vermoord, op vijftig meter van haar woning in Deurne. Hendrickx verkreeg faam door het succes van haar autobiografische boek Maya, zwart op wit, waarmee ze hoge toppen scheerde, en de gelijknamige film, die een Oscarnominatie in de wacht sleepte.

Ze had een vaste column in onze moederkrant Vandaag en was algemeen gekend als voorvechtster van de rechten van zwarten. Hendrickx stond erom bekend de blanke gemeenschap een geweten te willen schoppen door in debatten en opiniestukken te hameren op het onrecht dat de zwarte medemens aangedaan wordt. Haar signatuurkapsel, een grote afro, werd gekopieerd door vele jonge Afro-Belgen. Voorlopig wordt Maarten V. (34) aangehouden en in verdenking gesteld van moord. De man zou haar reeds maandenlang belaagd hebben met berichten met racistische en seksistische ondertoon, bevestigd het parket. Omwonenden alarmeerden de autoriteiten nadat ze een gil hoorden en

een van de burens niet veel later het levenloze lichaam op de stoep terugvond. We wachtten op verdere details van het parket.'

Steven slurpte even van de te hete en te slappe koffie uit de automaat. Nog brak en moe na een slapeloze nacht staarde hij naar zijn computerscherm. Het was een oude iMac, zo'n grote bak die begon te zoemen als hij te warm werd. Hij had er wel eens over geklaagd tijdens redactievergaderingen. Hoe kon hij geacht worden de vinger aan de pols te houden met zulk verouderd materiaal? Maar hij was er niet op doorgeslagen. Hij wist dat hij blij moest zijn met deze job. Het was een wonder dat hij nog steeds in vaste dienst was. In een tijd waar negentig procent van de journalisten op freelancebasis werkte, was deze vaste functie een godsgeschenk. Hij was er een beetje ingerold, geholpen door een resem toevalligheden en een oude vriend van zijn vader die jaren geleden chef binnenland van de regionale krant was.

Dat was ook de reden dat hij niet feller ingegaan was op de interne meetings over het online luik van de krant. Steeds vaker kwam de vraag van journalisten en andere medewerkers of ze de reacties op artikelen niet beter integraal zouden afsluiten. Wat was immers de meerwaarde van al die gore bagger? Steven geloofde geen woord van het riedeltje dat steeds door de hoofdredacteurs afgerammeld werd. Iets over mensen een platform en uitlaatklep geven, *bladiebla*. Hij wist dat het over clicks, likes en geld ging. Maar hij hield zich gedeisd. Het was an sich bijzonder dat hij van de annonces over de Chiroactiviteiten in het berichtenblad tot hier geraakt was. Hij was intussen een echte journalist. Ondanks zijn gebrek aan een diploma had hij zich een beroepskaart kunnen verschaffen en mocht hij belangrijke gebeurtenissen in zijn directe omgeving verslaan. Desalniettemin kon Steven het niet laten telkens als hij een artikel schreef, even te checken bij de socialmediadienst wat daarmee gebeurde. Welke clickbaittitel

hadden ze gekozen? Wat waren de felste reacties?

De nacht dat Maya vermoord werd, had hij de late dienst. Hij was een van de eerste journalisten ter plaatse. Het was niet ver voor hem. Hij had volgens de regels van de journalistieke deontologie een artikel geschreven over de weinige feiten die hij losgepeuterd kreeg. Omdat hij eerst was, werd zijn stuk gekopieerd door heel wat grotere kranten dan het regionale dagblad waarvoor Steven schreef. Hij vond het stiekem wel kicken, de primeur te hebben van iets wat ongetwijfeld nog wekenlang, misschien jarenlang het nieuws zou domineren. Steven kon zich niet herinneren dat er gedurende zijn leven iemand die zo bekend was in Vlaanderen vermoord werd. In de enige beruchte moordzaken die hij zich herinnerde werden de slachtoffers pas bekend doordat ze vermoord werden, niet andersom. Tel daarbij dat Maya ook bij leven een controversiële ster was, met evenveel haters als supporters, en je wist dat het een groots verhaal zou worden.

Met de plastic beker tussen zijn vingers gekneld scrolde hij door de commentaren. Het was erger dan hij had verwacht. Na een paar populaire reacties die verdriet, verbazing, medeleven en ‘in wat voor een wereld leven we’ uitdroegen, volgden sneller dan verwacht de haatcommentaren. Het bleef hem verbazen, die wreedheid, die hardheid en hoe men dat domweg met naam en toenaam durfde posten onder een openbaar bericht.

‘Jammer voor die kinderen, maar ge oogst wat ge zaait.’

‘Tja, dat zat er wel eens aan te komen met al haar *rassistische* praat tegen de blanken.’

‘Gaat iemand die missen?’

‘Ik ben jaloers op den dader, die had ik zelf de nek om willen wringen.’

‘Wie niet horen wil, moet voelen.’

Na het twintigste bericht kon hij het niet meer aanzien. Gede-gouteerd schoof hij de bureaustoel naar achteren en strekte even

de benen. Met zijn privénummer belde hij naar Anne. Hij wilde haar stem horen, terug wat liefde en warmte voelen en haar vertellen over de zware nacht. Ze nam niet op. Hij bedacht dat ze waarschijnlijk in volle ochtendrush zat en stelde zich voor hoe ze gehaast de tweeling de deur uit werkte, terwijl de baby in de draagzak op haar buik wipte. Het beeld in zijn hoofd kalmeerde hem weer. Steven was een familieman en zelfs op momenten als deze zat hij met zijn hoofd meer bij het gezinnetje dan op de redactie. Hij stuurde haar dan maar een sms'je en nam zijn jas van de kapstok. 'Ik ga terug naar het politiekantoor, misschien vallen er intussen al meer details te rapen', zei hij, tegen niemand in het bijzonder.

MAARTEN

Hij zette de vingers van zijn rechterhand in zijn linkerarm en kneep zo hard hij kon. Zijn nagels lieten rode maantjes achter op het vel. Het maakte hem eventjes rustig. Hij bestudeerde de afdrukken. Zette zijn vingers opnieuw in de huid en duwde zijn nagels nog dieper in het zachte weefsel. Hij herhaalde en herhaalde het geklauw tot hij eindelijk pijn voelde. De rode maantjes bloedden intussen. De pijn luchtte op. Hij keek gefascineerd naar het donkerrode bloed dat druppelsgewijs tussen de sproeten op zijn arm liep. Heel eventjes had het geholpen. De paar seconden dat de pijnscheut zijn gedachten overnam, de minuten dat de tintelende maantjes het enige waren waaraan hij aandacht kon schenken, waren een heerlijke pauze, een korte vakantie.

Tik tik, een vinger tegen zijn slaap. Hij wilde de vinger wegslaan. Maar hij wist dat het geen vinger was. Het was zijn eigen kloppende hart dat op een of andere manier onder zijn schedel was terechtgekomen.

Normaal voel je je hart kloppen in je borstkas. Hij herinnerde zich dat gevoel. Het bonzen achter je longen terwijl je diep in- en uitademt om naar lucht te happen en je hartslag weer op peil te krijgen. Maar daar waar zijn hart zou moeten zitten, voelde hij helemaal niets. Zijn longen zogen zich niet vol lucht, het ademen gebeurde op automatische piloot.

Zijn hart was in zijn hoofd terechtgekomen. Het klopte onder zijn schedel en tikte tegen zijn slaap. Alles wat hij dacht, volgde

het ritme van zijn snelle hartslag. Als een boze dirigent dicteerde die de valse melodieën van de paniek die hem overspoelde.

Puur op wilskracht lukte het hem om het getik eventjes stil genoeg te krijgen om een nuchtere gedachte te horen. 'Je mag niet gek worden. Je arm bloedt. Je bent aan het kraken. Kijk naar de muur.' Meer dan dat kwam er niet door. Het tikken werd weer luider, zijn bezwete handen trilden intussen mee. Hij balde zijn vuisten. Zijn knokkels trokken spierwit weg. Zijn benen voelden loodzwaar.

'Nooit meer, nooit meer, voor altijd dit, voor altijd hier', galmde het intussen luid door de lucht, op de cadans van het hart in zijn hersenpan. Hij keek naar de muur. Misschien zou de muur soelaas bieden. Er was werkelijk niets interessants aan. Het was een witgekalkte vlakte niets. Als je heel goed keek, zag je op sommige plekken een scheurtje in de verf. Als je nog beter keek, hier en daar een luchtbelletje. In de hoeken waar de muur het plafond raakte, was de verf een heel klein beetje afgebladerd. Maar om dat op te merken moest je met toegeknepen ogen en heel veel concentratie speuren. De cel was nieuw. Het bed waarop zijn loden benen lagen was ook nieuw. De matras was stevig en comfortabel. De witte lakens roken steriel, gewassen met neutraal wasmiddel. Er lag een roestbruin, wollen deken opgevouwen aan het voeteinde. Hij had zich de hel vuiler voorgesteld. Grimmiger. Deze heldere witte ruimte, met een lamp die voldoende licht gaf en niet zoemde, leek te aangenaam. In zijn fantasieën had het naar urine moeten ruiken en waren de muren beschimmeld. Zijn celgenoot zou een gitzwarte boom van een vent moeten zijn, met zweetdruppels op een immer opgetrokken bovenlip.

Hij had niet gerekend op een kamer alleen. Het was een thema geworden sinds de spiraal ingezet was: hoe niets was wat het leek en al helemaal niet wat het hoorde te zijn. Het zou hem moeten geruststellen, deze plottwist, maar zo zat hij niet

in elkaar. Hoe langer hij zo, op instructie van die ene heldere gedachte, naar de muur staarde en zich realiseerde waar hij was, hoe ondraaglijker het tikken werd. Hij was aan het kraken. In een vuile cel, met bevlekte lakens en een smerig toilet had hij de paniek vast langer kunnen afhouden. Afdleiding is een handig middelje om een brein op de rand van explosie in het gareel te houden. In een cel die eruitziet als het doembeeld dat hij van een gevangenis had, is er voldoende afleiding om de zwaarte van de waarheid op afstand te houden. Als je enkel pis en stront ruikt en je bang kan zijn van de boeman in het bed onder je, is er geen tijd voor het tikken tegen je slaap.

Maar hier, in deze hel die geen hel was, leek het onvermijdelijk.

Intussen reed een poetshulp het piepende karretje de witte gang door. De man hield van deze vleugel. Het rook er naar verf. Het leek alsof de poetsploeg ook vastberaden was om toch één ruimte in het complex intact te houden. De schoonmakers deden overal in de gevangenis een minimum aan moeite. Er waren cellen met zoveel stof onder de bedden dat je van het goede nieuwe isoleercellen zou kunnen maken. De gemeenschappelijke toiletten en douches in sommige blokken werden met heel veel javel leefbaar gehouden. Maar meer dan leefbaar kon je het niet noemen. Men had dat altijd een soort logisch gevolg gevonden van de aard van het gebouwencomplex. Een gevangenis moet onaangenaam zijn. Een straf moet stráffen.

Maar in de nieuwe vleugel hing een andere sfeer. Het was er beduidend rustiger. De gedetineerden krasten geen schunnigheden in de muren. De tv's hingen allemaal nog aan de muur. De poetsmannen en -vrouwen werden er zelden uitgescholden als ze met het karretje door de gangen sloften. Ze gedroegen zich er ook anders. Spraken er met meer mildheid, durfden al eens een grapje te maken. Het leek alsof zowel de bewoners als de onderhoudsploeg de 'nieuwheidsfeer' niet wilden doorprikken.

Het was het enige zachte plekje in een harde, ruwe bunker en iedereen leek te weten: zodra we hier de chaos ook maar eventjes binnenlaten, is er geen weg terug. Dus probeerden ze collectief dat moment zo lang mogelijk uit te stellen. De kerel stond ervan versteld hoelang dat al leek te lukken. Maar hij wist dat het onvermijdelijk was.

Dat was dan ook het eerste wat hij dacht toen hij de celdeur openschoof en het bloed zag op de verder schone, betonnen vloer. Lap. Daar gaat de vleugel. Hij liet het karretje achter in de gang en keek naar de camera in de hoek van de kamer. Hij deed teken: problemen, mannen. Op het bed lag het lichaam van een man in foetushouding. Het bloed kwam kennelijk van diens linkerarm. Die was helemaal gehavend en stond vol kleine korstjes. Het gezicht van de man op het bed was spierwit weggetrokken. Al snel was duidelijk dat de dikke blauwe aders op het voorhoofd ritmisch klopten. Het was geen aangenaam gezicht, maar hij was blij dat er geen dode voor hem lag.

‘Verstraeten! Verstraeten, hoor je mij?’ riep hij luid.

Toen er geen reactie kwam, liep hij naar het lichaam toe en schudde even aan de schouder. Het hoofd van Verstraeten draaide zich richting het geluid. De man zag diens opengesperde ogen en de vertrokken grimas. Hij schrok even, maar herkende de blik al snel als pure angst.

‘Rustig maar, Verstraeten, rustig maar. Je hebt een paniekaanval, het komt goed.’

Er veranderde niets aan de blik in de opengesperde ogen. Ze keken in de juiste richting, maar leken niets te zien. Er liepen tranen over de wangen van het verwrongen gezicht. Het lichaam bewoog nog steeds niet, het leek versteend op het bed te liggen. Het enige waaraan je kon zien dat het niet om een akelig standbeeld maar een levend wezen ging, waren de druppels bloed die op de vloer bleven vallen, de aders die zichtbaar klopten en de mengeling van tranen en zweet op lijkleke wangen. Heel

zachtjes kwam een gekreun uit de scheefgetrokken mond. De schoonmaker liep naar de deur van de cel, zonder zich om te draaien. Hij had de juiste diagnose gesteld, Verstraeten zat gevangen in een zware paniekaanval. Maar een dier in paniek mag je nooit de rug toekeren. Je weet niet wanneer de angst het tot geweld drijft.

Toen hij terug in de gang stond, sloot hij de celdeur en riep in zijn walkietalkie: 'Ik heb hulp nodig in celblok D!' Nog voor hij zijn karretje aan de kant kon schuiven, liepen vier cipiers de gang binnen. De man stak zijn hand uit, wees naar de cel van Verstraeten en zei: 'De nieuwe heeft een paniekaanval. Hij heeft zijn arm verminkt. Ik heb geprobeerd met hem te praten, maar er komen alleen wat geluiden uit. Best even de verpleging erbij roepen.' Daarna maakte hij zich uit de voeten. Hij duwde het piepende karretje verder de gang door en probeerde niet achterom te kijken. Hij hoorde hoe de celdeur met geweld opengeschoven werd, hoorde de cipiers bevelen blaffen.

'KIJK ONS AAN VERSTRAETEN! ZIT RECHTOP! HALLO! IEMAND THUIS? KOMAAN, GAST, MEEWERKEN!'

Toen bleef het even stil en tegen de tijd dat het karretje het einde van de gang bereikte en de poetsman met zijn badge de deur opende, hoorde hij enkel nog het slepende geluid van voeten die over de grond gesleurd werden. De verpleging was er dus niet bij gehaald, bedacht de man zuchtend.

Hij had medelijden met Verstraeten. Toen die enkele dagen geleden in celblok D arriveerde, was meteen duidelijk dat dit een vogel voor de kat zou zijn. De stoere houding en boze blik waren nep. Iedereen die even in het gevangeniswezen meedraait kent het verschil tussen echte gangsters en mannen die nooit gedacht hadden hier ooit terecht te komen. Die laatste groep deed altijd meer moeite om er hard en zwaar uit te zien. Ze zijn vaak ook moeilijker in de omgang. Hun kennis van de gevan-

genis is gebaseerd op Amerikaanse films en series en fabeltjes over hoe snel je als watje geklasseerd wordt als je verdediging laat zakken. Ze beseffen niet dat hun tijd binnen de muren van het complex geen avontuur zal worden en ook geen hel hoeft te zijn. In Vlaanderen zijn er haast geen mensen die daadwerkelijk hun leven in de cel zullen moeten slijten. Echte gangsters weten dat, ook al krijgen ze levenslang. Ze zijn daarom vaak minder vatbaar voor paniek, beseffen sneller dat het erom draait je tijd zo snel mogelijk te laten voorbijgaan.

Verstraeten moest nog voorkomen. De kans bestond dat hij levenslang zou krijgen. Toen het personeel hem voor het eerst een maaltijd kwam brengen, waarbij de vriendelijke 'goedemiddag' beantwoord werd met een razende blik, wisten ze al hoe laat het was. Deze gevangene wilde geen angst tonen. Waardoor zijn angst voelbaarder werd. Die ging het niet lang volhouden. Je kon aan hem zien dat hij hier eigenlijk niet thuishoorde. Om te beginnen was hij in de gevangenis aangekomen in kleding die zo uit de kast van eender welke doorsnee gast gepikt kon zijn. Verstraeten droeg een jeans van Levi's, Converse All Stars en een simpele zwarte trui van H&M of Zara. Zijn donkerblonde haren waren kortgeknipt in een trendy kapsel. De zijkanten wat korter, bovenaan een met wax gestileerde kuif. Hij was niet oud, maar ook niet meer piepjong. In zijn dossier stond dat hij 34 was, maar hij kon doorgaan voor 28. De spiraal die hem uiteindelijk in de kraaknette cel had doen belanden, moest echt door een vreemde kronkel in gang gezet zijn.

***

Het tikken was gestopt. Hij haalde bewust diep adem. Voelde zijn longen vollopen met lucht en een kloppend hart onder die longen. Hij zag niets, maar achter zijn gesloten ogen prikten tranen van opluchting. Zijn hart zat weer waar het moest zitten. Zijn benen voelden nog steeds zwaar en loom, maar hij kon ze weer bewegen. Voorzichtig deed hij een oog open. Het felle licht deed hem knipperen, maar na een tijdje kon hij beide ogen openen. Hij zag geen lamp hangen. Het leek alsof er een soort mist hing, en hij beseftte dat alles een beetje wazig was. Langzaam tilde hij zijn hoofd op van het dikke kussen en keek om zich heen. Na een paar minuten drong het tot hem door dat hij niet meer in zijn cel lag. De ruimte waar hij zich bevond was ook wit, maar minder nieuw en proper. Er stond een bed voor het bed waarin hij lag, en tot zijn verbazing zag hij een groot raam. Het keek uit op een grijze muur, maar hij was blij een raam te zien. Zijn arm jeukte. Hij keek ernaar en kneep zijn ogen tot spleetjes. Stilaan werd alles scherper. Dit is een ziekenhuiskamer, bedacht hij eindelijk. Ik lig in het ziekenhuis. Toen zag hij ook dat zijn arm vol kleine krasjes en wondjes stond. Hij herinnerde zich vaag hoe hij die zelf gemaakt had. Het deed hem bijna giechelen. Ik heb mijn eigen arm opengeklauwd, zoals een dier dat zich uit een stropersval wilde lostrekken, bedacht hij. En nu lig ik hier. Ik ben gek geworden. De gedachte leek zo absurd, zo volstrekt en volkomen bizar, dat hij er even blij van werd. Gek is beter dan gevangen. Gek is beter dan echt. Gek is beter dan het einde van de spiraal, beter dan het einde, beter dan voor altijd. Net toen hij zichzelf wilde troosten met het besef dat hij nu gek geworden was en daarvan zijn nieuwe werkelijkheid kon maken, rukte diezelfde gedachte hem ook weer naar de waarheid. Mensen die gek zijn, weten niet dat ze gek zijn. Je bent niet gek, Maarten. Je bent hier. In dit bed in deze kamer die je niet herkent en waar je niet hoort te zijn. Kijk naar de muur.

Toen hij die gedachte gehoorzaamde, zag hij al snel dat dit

geen ziekenhuiskamer was. Dit was de ziekenvleugel van de gevangenis waar hij misschien voor altijd, altijd, altijd zou moeten blijven. Hij zag de zware schuifdeur in de niet zo witte muur. Hij voelde opeens ook de handboeien rond zijn rechtervoet, die hem aan de spijlen van het bed ketenden. Even dacht hij de blinde paniek terug te voelen die hem hier had doen belanden, maar de mist zorgde ervoor dat die niet écht binnenkwam. Ze hebben me gedrogeerd. Het was eerder een vaststelling dan een gevoel. De mist is het effect van medicatie en mijn hart zit terug in mijn borstkas omdat iemand me een spuit gaf. Mijn brein registreert dit en geeft het aan me door. Ik ben niet gek geworden en ik ben nog steeds hier. Bijna kreeg Maarten heimwee naar het tikken op zijn slaap, naar een droge keel en dikke tong. Hij was onder invloed van het middeltje dat ze hem toegediend hadden, maar te verstandig en helder om zich volledig over te geven aan de dikke mist. Hij herinnerde zich dat iemand ooit tegen hem gezegd had dat ademhaling de sleutel was als je stress wil beheersen. Dus haalde hij diep adem. Hij telde mee hoelang het duurde voor alle lucht weer uit zijn longen liep. Dat deed hij een aantal keer. Het werkte, even. Stilaan werd hij weer zichzelf. Hij voelde de controle terugkeren. Hardop zei hij: ‘Hallo. Ik ben Maarten. Maarten Verstraeten.’ Hij zei het nog eens, met vastere stem: ‘HALLO. Ik. Ben. Maarten. Maarten Verstraeten.’ Daar moest hij zelf om lachen. Hij had zich net voorgesteld aan de lucht in de ziekenvleugel van een gevangenis, zoals James Bond zich voorstelt aan de toog van een bar. Bijna wilde hij een Martini, *shaken not stirred*, bestellen.

De zware deur maakte een klikgeluid en schoof traag open. Een verpleegster in groene ziekenhuisplunje en rode crocs kwam binnengelopen. Ze had zwart, krullend haar dat in een warrige dot op haar hoofd gebonden was. Haar huid had de kleur van woestijnzand en ze klemde een clipboard met papieren onder haar arm. Zonder aarzeling en misschien een beetje ruwer dan

anders greep ze de gehavende arm vast. Ze inspecteerde de wonden en mompelde tegen zichzelf: 'Wie doet dat nu?' Terwijl ze haar clipboard op het tafeltje naast het bed legde en een flesje ontsmettingsmiddel opendraaide, keek Maarten haar vertwijfeld aan. Was het een vraag? Hij besloot niets te zeggen. Toen ze met een gaasje de bijtende vloeistof over zijn arm begon te wrijven, mompelde ze het opnieuw: 'Wie doet zichzelf dat nu aan?' Hij was niet geïrriteerd of boos, maar wist zelf niet goed of dat door de mist kwam of door haar geur.

Ze rook naar shampoo en kokosolie en nog iets wat hij niet kon thuisbrengen. Er hing iets zoets rond haar, ook al was ze zelf zichtbaar gefrustreerd door zijn aanwezigheid.

'Ik ben Maarten', zei hij opnieuw.

'Ik weet wie je bent. Racist.'

Ze wreef de iso-Betadine over de wondjes op zijn arm, maakte ze schoon en bracht gaas aan op de meest gehavende plaatsen. Ze deed haar best de minachting die ze voor haar patiënt voelde te onderdrukken. Eigenlijk wilde ze op de grond naast het bed spuwen. Of in het bleke gezicht dat haar met een eigenaardige glimlach aanstaarde. Ze beet op haar wang, sprak zichzelf streng toe. Verman je, Samirah, je tijd komt nog. Met veel moeite lukte het haar een even eigenaardige glimlach op haar gezicht te forceren.

'Verder nog klachten?' vroeg ze met zachte stem.

Maarten bleef haar aanstaren, niet wetend wat hij moest zeggen. Hij had een waslijst klachten. Hij wilde uitleggen dat zijn hart niet meer vastzat in zijn lichaam. Dat het naar believen kon migreren. Hij wilde vertellen over de tikkende vinger en vragen waarom hij zoveel dorst had. Hij wilde weten waarom hij vastgeketend aan een bed lag in de ziekenboeg van een gevangenis en of zij misschien wist wanneer hij weer wakker zou worden. Hij wilde haar hand aanraken en met zijn duim zachtjes over haar handpalm wrijven en uitleggen waarom ze niet boos mocht

zijn. Het was toch allemaal niet echt, dat moest zij toch ook wel beseffen. Met zijn ogen smeekte hij haar te zeggen dat het allemaal niet echt was, dat zij zelf ook wist dat dit natuurlijk niet kon. Hij was gewoon Maarten. Gewoon Maarten Verstraeten en het was onzin, dit. Instinctief voelde hij dat ze zijn vinger zou breken als die haar hand zou proberen strelen. En hij zag ook dat het smeken in zijn blik beantwoord werd met razernij in de hare, hoezeer ze dat ook probeerde te maskeren. Dus sloot hij zijn ogen en zweeg. Hij gaf zich over aan de mist en viel niet veel later in slaap. Hoorde de deur niet openschuiven en kon haar niet nakijken toen ze hem opgelucht de rug toekeerde en buitenbeende.

SAMIRAH

Ze draaide de sleutel om in het slot en liep de donkere gang in. Snel trapte ze de loafers uit en zette ze in het schoenenrekje naast de deurmat. Op kousenvoeten duwde ze de deur naar de living open. Een beetje zenuwachtig, zoals altijd wanneer ze laat moest werken.

‘Hey, hoe was het hier vandaag?’ vroeg ze met een zo neutraal mogelijke stem.

Adam keek haar aan met de milde lach waar ze zo van was gaan houden. Meteen voelde ze de spanning wegtrekken. Haar schouders zakten, haar maag werd weer rustig. ‘Alles prima, schat. Hij was zo flink. We zijn even naar buiten geweest, en lachen dat-ie deed. Hoe was jouw dag? Waren ze daar ook braaf?’

Samirah lachte. De gevangenen gedroegen zich inderdaad vaak als kinderen en dat was vandaag niet anders. ‘Ik haalde een splinter uit de pink van een van de zwaarste jongens in de keet. Hij bibberde en snotterde erbij alsof ik zijn arm ging amputeren. Ik moest echt wegstijgen om niet in lachen uit te barsten.’

‘Hihi, zo gaat dat hé, schat, als er geprikt moet worden, wil iedereen zijn mama’, grinnikte Adam. Over de ontmoeting met Maarten zweeg Samirah. Toen ze haar jeans verruild had voor een oude pyjamabroek en eindelijk de knellende beha in de wasmand dumpte, voelde ze de zachte warmte van het appartement als een dekentje om zich heen. Ze kroop naast hem in de sofa, legde haar vermoeide benen op de zijne en merkte haast niet hoe hij haar voeten masseerde.

Haar onderrug zoemde. De zeurende pijn was de laatste acht maanden minder scherp geworden, maar na een lange dag had ze er nog steeds last van. ‘Negen maanden op, negen maanden af’, had haar gynaecoloog gewaarschuwd. Logisch dus dat ze haar lichaam af en toe nog voelde protesteren. Léon was net acht maanden geworden. Hij kon zitten, in zijn handen klappen, alles wat hij vastkreeg ging meteen zijn mond in en hij kirde ‘Mmmamaah’ telkens als ze hem uit zijn bedje kwam halen. Het was een heerlijk joch, altijd vrolijk, nooit ziek. Maar aan slapen had hij een bloedhekel. Samirah dacht vaak dat dat haar schuld was.

Ze had de bevalling onderschat. Haast alle vrouwen in haar omgeving waren moeder. Ze had dus een leger aan raadgevers die haar door de zwangerschap coachten. Om te beginnen haar eigen moeder. Er was iets veranderd in hun relatie toen ze aankondigde dat er een baby op komst was. De opluchting die over haar moeder neerdaalde was zichtbaar. Samirah voelde dat. Ze wist niet goed hoe ze zich erbij moest voelen. Het zou haar blij moeten maken, maar ergens werd ze er ook triest van, en een beetje opstandig. Alsof ze al die tijd daarvoor niet goed genoeg geweest was. Geen volwaardige vrouw, geen goede echtgenote en bijna geen volwassene. Ze hield haar moeder een beetje op afstand gedurende de zwangerschap. Wilde bewijzen dat ze het zelf ook kon. Goedbedoelde raad klonk al snel betweterig en belerend.

Naar haar zussen luisterde ze wel. Ze had twee oudere zussen, één jongere en twee schoonzussen. Allemaal waren ze jaren geleden voor het eerst mama geworden. Ieder van hen ging daar anders mee om. De ene was streng en gedisciplineerd, volgde tradities en kopieerde de opvoedstijl van hun ouders. De andere was dan weer van het principe vrijheid-blijheid, had een gezellig chaotisch huishouden en maande haar aan vooral te genieten, hoor. Eén ding hadden ze echter allemaal gemeen: ze spraken

haast lyrisch over zwanger zijn, bevallen en borstvoeding geven. Samirah had de pech omringd te zijn geweest door echte roze-wolkadepten. En dus had ze het allemaal toch onderschat.

Toen de eerste weeën begonnen, dacht ze nog hoe mooi en bijzonder het was, deze geboorte. Ze vond zichzelf sterk, voelde zich een oermoeder die als de stoere strijdster die ze was deze baby de wereld in zou puffen. Toen ze zes uur later kermend om verdoving smeekte, badend in het zweet en panisch door de ondraaglijke pijn, bleef er niets over van het mooie plaatje dat zich negen maanden in haar hoofd en hart gevormd had. Nog eens zes uur later lag Léon op haar borst. Het was geen mooie baby. Hij had veel gitzwart haar dat in golfjes tegen zijn hoofdje plakte. Zijn huid was bedekt met een dikke laag huidsmeer, waardoor hij er eerder grijs dan rozig uitzag. Ze was gefascineerd door die vaststelling. Met haar rationele verstand bedacht ze meteen: wat ben jij een vreemd mannetje. Maar tegelijkertijd vond ze hem prachtig, het mooiste wezen dat ze ooit gezien had.

Ze voelde het nauwelijks toen de nageboorte kwam. Nu ze erop terugkeek, bedacht ze dat ze ook de eerste voedingsbeurt nauwelijks gevoeld had. Léon hapte meteen aan en op de foto's van dat eerste halfuur zag ze zichzelf moe, maar vredig naar hem kijken. Maar toen de euforie van die eerste momenten samen wegebde, sloeg de realiteit in als een bom. De baby leek constant honger te hebben. En elke voedingsbeurt na die eerste werd pijnlijker. Er werd een lactatiespecialist bij gehaald. Die legde hem aan haar borst en keek of hij op de juiste manier aanhapte. De specialiste kirde enthousiast hoe goed hij het deed en legde uit hoe ze kon horen en zien dat hij goed dronk. Samirah beet op haar wang en glimlachte geforceerd. Ze zei tegen zichzelf dat de pijn normaal was, dat die beter zou worden na verloop van tijd. Maar het werd niet beter. Na drie dagen schijnbaar ononderbroken de borst geven was ze fysiek en mentaal uitgeput. Hoe vaker haar moeder, zussen, vriendinnen en zelfs haar man zeiden

dat ze het zo goed deed, dat het toch fijn was hoe vlot alles ging en dat een vrouwenlichaam hiervoor gemaakt is, hoe wanho-piger Samirah werd. Telkens als Léon haar tepel vond, moest ze zich met haar hele lijf schrap zetten om de snerpende pijn te incasseren. Haar tenen trokken krom, tranen prikten achter haar ogen en ze beet de binnenkant van haar wangen langzaam stuk. Maar ze zei niets, glimlachte en probeerde door haar neus te ademen zodat het niet opviel dat ze pijn wegpufte. De vierde dag, toen ze uit het ziekenhuis mocht vertrekken, brak de dam. Met de baby in de Maxi-Cosi aan haar voeten wachtte ze in de lege ziekenhuiskamer op de dokter die de formulieren moest tekenen. Alles was vredig en stil, er was geen reden zich zorgen te maken. Toen begon het. Zachtjes rolde een eerste traan over haar wang. Ze veegde die snel weg, snoot haar neus. Maar ze kon het niet tegenhouden. Ze huilde. Niet zomaar een beetje van ontroering. Nee, ze huilde als een dier, met schokkende schou-ders, overal snot en vreemde keelgeluiden. Het vooruitzicht dat kleine hummeltje mee naar huis te moeten nemen en helemaal alleen verantwoordelijk te zijn hem in leven te houden door om het uur met scheefgetrokken tenen van de pijn een voeding te doorworstelen... Het was te veel. Ze kon het niet.

Telkens als Léon de slaap niet wilde vatten, dacht ze dat het haar schuld was. Baby's horen lekker aan de warme borst van hun moeder in te dutten. En hij mocht dat niet. Niet omdat het medisch onmogelijk was. Ze maakte voldoende melk aan in die eerste dagen en hij hapte aan zoals het hoorde volgens de experte. Gewoon omdat zij, de vrouw die tien jaar geprobeerd had een kind te krijgen, degene die zo naar dit ritueel uitgekeken had, er te zwak voor gebleken was.

En dus zonk haar hart in haar loafers als ze een late shift moest werken. Was ze bang dat Léon lastig zou zijn geweest, en Adam moe en prikkelbaar na weer een onderbroken nacht. Het was maar een paar keer gebeurd dat ze irritatie in zijn stem

gehoord had bij het binnenkomen. Maar die twee, drie keer waren genoeg geweest om haar in een constante staat van alertheid te houden. Ze wilde overcompenseren voor haar moederlijke tekortkoming. Als het financieel mogelijk geweest was, zou ze haar job in de gevangenis meteen opgegeven hebben. Maar vanwege de onregelmatige uren en het extra risico bracht haar job meer op dan Adams start-up. Ze wilde hem zijn droom niet ontzeggen. Al vroeg ze zich soms af hoeveel hij daadwerkelijk werkte. Léon ging naar de crèche. Adam haalde hem op als zij weer eens laat thuis zou zijn. Maar de uren dat de baby weg was, had hij alle tijd van de wereld om het imperium waarover hij vroeger zo gepassioneerd sprak uit te bouwen. Het was zo een van die dingen. Er werd niet veel over gepraat, maar het hing soms in de lucht. Zoals haar borstvoedingsfalen. Het hing er, maar ze raakten het liever niet aan. Bliezen het weg, wapperden het de atmosfeer uit.